

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Ο νόμος αυτός έχει σκοπό α) την προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις διασυνοριακών διαφορών και β) τη θεσμοθέτηση εθνικών διαδικασιών διαμεσολάβησης.

Άρθρο 2

Υπαγόμενες διαφορές

Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να υπαχθούν σε διαμεσολάβηση με συμφωνία των μερών, αν αυτά έχουν την εξουσία να διαθέτουν το αντικείμενο της διαφοράς. Η συμφωνία υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση αποδεικνύεται με έγγραφο ή από τα πρακτικά του δικαστηρίου στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 3 και διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις.

Άρθρο 3

Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

1. Διαμεσολάβηση είναι δυνατή:

- α) αν τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης πριν ή κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας,
- β) αν κληθούν να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου,
- γ) αν διαταχθεί διαμεσολάβηση από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους ή
- δ) αν επιβάλλεται υποχρεωτικά διαμεσολάβηση με νόμο.

Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση αποκλείει προσωρινά και μέχρι περατώσεώς της τη διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων.

2. Το δικαστήριο στο οποίο είναι εκκρεμής η υπόθεση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση για να επιλύσουν τη διαφορά. Εφ' όσον τα μέρη συμφωνούν το δικαστήριο αναβάλλει υποχρεωτικά τη συζήτηση της υπόθεσης σε δικάσιμο μετά την πάροδο τριμήνου και όχι πέραν του εξαμήνου.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Ως διασυνοριακή διαφορά νοείται εκείνη κατά την οποία τουλάχιστον ένα από τα μέρη κατοικεί μονίμως ή διαμένει συνήθως σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο οποιουδήποτε άλλου μέρους κατά την ημερομηνία στην οποία:

αα) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης αφότου ανέκυψε η διαφορά·

ββ) διετάχθη η διαμεσολάβηση από δικαστήριο κράτους μέλους·

γγ) υφίσταται υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή

δδ) κληθούν τα μέρη για τους σκοπούς της παραγράφου 2 του άρθρου 3.

Για τους σκοπούς των άρθρων 10 και 11, ως διασυνοριακή διαφορά νοείται και εκείνη για την οποία αρχίζουν δικαστικές διαδικασίες ή διαιτησία ύστερα από διαμεσολάβηση μεταξύ των μερών σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο της μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής των μερών, κατά την προβλεπόμενη στην κατά τα ανωτέρω περίπτωση α' υποστοιχ. αα, ββ ή γγ ημερομηνία.

Η έννοια της κατοικίας προσδιορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001.

β) Ως διαμεσολάβηση νοείται διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη μιας διαφοράς επιχειρούν εκουσίως να επιλύσουν με συμφωνία τη διαφορά αυτή με τη βοήθεια διαμεσολαβητή. Στην έννοια αυτή δεν περιλαμβάνεται η απόπειρα συμβιβασμού που γίνεται από τον ειρηνοδίκη ή το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της δίκης, σύμφωνα με τα άρθρα 208επ και 233 παράγραφος 2 ΚΠολΔ.

γ) Ως διαμεσολαβητής νοείται τρίτο σε σχέση με τους διαδίκους πρόσωπο, από το οποίο ζητείται να αναλάβει διαμεσολάβηση με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο ορίστηκε ή ανέλαβε να τελέσει την εν λόγω διαμεσολάβηση. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι δικηγόρος διαπιστευμένος ως διαμεσολαβητής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Αν πρόκειται για διασυνοριακή διαφορά κατά την έννοια της περίπτωσης α) του παρόντος άρθρου, τα μέρη μπορούν να ορίσουν διαπιστευμένο διαμεσολαβητή που δεν έχει τη δικηγορική ιδιότητα.

Άρθρο 5

Φορείς κατάρτισης

1. Φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών μπορούν να είναι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες που συνιστούν από κοινού ένας τουλάχιστον δικηγορικός σύλλογος και ένα τουλάχιστον από τα επιμελητήρια της Χώρας και λειτουργούν μετά τη χορήγηση άδειας από την υπηρεσία του άρθρου 7.
2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Παιδείας, Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζονται ειδικότερα οι όροι και προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, το περιεχόμενο των σχετικών προγραμμάτων βασικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και μετεκπαίδευσης, η διάρκειά τους, ο τόπος διεξαγωγής τους, τα προσόντα των εκπαιδευτών, ο αριθμός των συμμετεχόντων, καθώς και οι κυρώσεις που επιβάλλονται στους φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων τους. Οι κυρώσεις αυτές είναι χρηματικό πρόστιμο ή προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους. Τα κριτήρια επιλογής και επιμέτρησης των κυρώσεων θα καθορισθούν με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα.
3. Για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης, οι φορείς κατάρτισης της παραγράφου 1 καταθέτουν παράβολο υπέρ του δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 6

Φορέας πιστοποίησης

1. Συνιστάται «Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών» υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στην αρμοδιότητα της Επιτροπής υπάγονται ιδίως η πιστοποίηση των υποψηφίων διαμεσολαβητών, ο έλεγχος για την τήρηση των υποχρεώσεων των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, ο έλεγχος της συμμόρφωσης των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών προς τον Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και η εισήγηση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 7. Η Επιτροπή συγκροτείται από τον πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους. Η θητεία τους είναι τριετής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται ως πρόεδρος και μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους, διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με άρτια εκπαίδευση και επαρκή εμπειρία σε θέματα διαμεσολάβησης. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αποζημίωση ανά συνεδρίαση που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Η πιστοποίηση των υποψηφίων διαμεσολαβητών γίνεται ύστερα από εξετάσεις ενώπιον επιτροπής εξετάσεων, στην οποία συμμετέχουν δύο μέλη της Επιτροπής της παραγράφου 1, τα οποία ορίζει ο πρόεδρος αυτής, και ένας δικαστικός λειτουργός, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του ν. 1756/1988 και προεδρεύει της εν λόγω επιτροπής. Αυτή ελέγχει αν ο υποψήφιος διαθέτει τις γνώσεις, δεξιότητες και επαρκή εκπαίδευση από τους φορείς κατάρτισης του άρθρου 5, για να παρέχει υπηρεσίες διαμεσολάβησης και η απόφαση της είναι έγγραφη και πλήρως αιτιολογημένη. Για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Επιτροπής της παραγράφου 1 και της επιτροπής εξετάσεων η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων υποχρεούται να διαθέτει το προσωπικό που προβλέπεται στον Κανονισμό της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται:

- α) ο τρόπος και το ύψος της αμοιβής των μελών της επιτροπής εξετάσεων,
- β) τα εξέταστρα που προκαταβάλλονται με παράβολο από τους υποψηφίους στην επιτροπή εξετάσεων.

4. Η απόφαση της Επιτροπής της παραγράφου 1 για την πιστοποίηση ή μη των διαμεσολαβητών είναι έγγραφη και εκδίδεται σύμφωνα με την απόφαση της επιτροπής εξετάσεων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

α) εγκρίνεται ο Κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής της παραγράφου 1 και της επιτροπής εξετάσεων.

β) καθορίζονται ειδικότερα η διαδικασία, ο τρόπος, τα κριτήρια, οι όροι και οι προϋποθέσεις εξέτασης των υποψήφιων διαμεσολαβητών ενώπιον της επιτροπής εξετάσεων,

γ) καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών και των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών, και

δ) ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 7

Διαπίστευση

1. Το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών που ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι αρμόδιο για τη διαπίστευση των διαμεσολαβητών και την έκδοση των διοικητικών πράξεων που είναι αναγκαίες για τη διαπίστευση, μεριμνά δε για τη σύνταξη πινάκων των αδειοδοτούμενων φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών και των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και τη διανομή των πινάκων αυτών στα δικαστήρια.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

α) καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για τη διαπίστευση των διαμεσολαβητών, καθώς και η διαδικασία αναγνώρισης του τίτλου διαπίστευσης που έχουν λάβει οι διαμεσολαβητές σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την αναγνώριση αυτή, καθώς και για την προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης απαιτείται προηγουμένως η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 6 παράγραφος 1,

- β) θεσπίζεται Κώδικας Δεοντολογίας για τους διαπιστευμένους διαμεσολαβητές,
- γ) προβλέπονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις για την επιβολή κυρώσεων από την παράβαση των ρυθμίσεων του ανωτέρου Κώδικα. Οι κυρώσεις αυτές που επιβάλλονται ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 6 παράγραφος 1, είναι η προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης, και
- δ) ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 8

Διαδικασία

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης τα μέρη ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος τους, όταν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο.
2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της επιλογής τους.
3. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης καθορίζεται από τον διαμεσολαβητή σε συνεννόηση με τα μέρη, τα οποία μπορούν να τερματίσουν τη διαδικασία διαμεσολάβησης οποτεδήποτε επιθυμούν. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και δεν τηρούνται πρακτικά. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να επικοινωνεί και να συναντάται στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης με καθένα από τα μέρη. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές αυτές με το ένα μέρος δεν κοινολογούνται στο άλλο μέρος χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του.
4. Ο διαμεσολαβητής δεν είναι υποχρεωμένος να δεχθεί το διορισμό του και ευθύνεται κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης μόνο για δόλο.

Άρθρο 9

Εκτελεστικότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από διαμεσολάβηση

1. Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης που πρέπει να περιέχει:

- α) το όνομα και το επώνυμο του διαμεσολαβητή,
- β) τον τόπο και τον χρόνο της διαμεσολάβησης,
- γ) τα ονόματα και τα επώνυμα εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία της διαμεσολάβησης,
- δ) τη συμφωνία για τη διαμεσολάβηση, με βάση την οποία διεξήχθη η διαμεσολάβηση,
- ε) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη κατά την διαμεσολάβηση, ή την διαπίστωση της αποτυχίας της διαμεσολάβησης, καθώς και την αιτία της διαφοράς.

2. Μετά το πέρας της διαδικασίας διαμεσολάβησης το πρακτικό υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους. Το πρωτότυπο αυτού κατατίθεται, εφόσον ένα τουλάχιστον των μερών το ζητήσει, με επιμέλεια του διαμεσολαβητή στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας, όπου διεξήχθη η διαμεσολάβηση. Κατά την κατάθεση, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει παράβολο υπέρ του δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σε περίπτωση αποτυχίας της διαμεσολάβησης το πρακτικό μπορεί να υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή.

3. Από την κατάθεση στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου το πρακτικό διαμεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης που μπορεί να εκτελεσθεί αναγκαστικά, αποτελεί εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με το άρθρο 904 παράγραφος 2 εδ. γ ΚΠολΔ.

Άρθρο 10

Απόρρητο της διαμεσολάβησης

Η διαμεσολάβηση πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν το απόρρητο της διαδικασίας. Τα μέρη, εφόσον το επιθυμούν, δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν και το απόρρητο του περιεχομένου της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση, εκτός αν η κοινολόγηση του

περιεχομένου της εν λόγω συμφωνίας είναι απαραίτητη για την εκτέλεση αυτής σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3.

Οι διαμεσολαβητές, τα μέρη, οι πληρεξούσιοι αυτών και όσοι άλλοι συμμετέχουν στη διαδικασία διαμεσολάβησης δεν εξετάζονται ως μάρτυρες. Όλοι οι ανωτέρω δεν υποχρεούνται να προσκομίσουν σε επακολουθούσες δίκες ή διαιτησίες στοιχεία που προκύπτουν από διαδικασία διαμεσολάβησης ή έχουν σχέση με αυτήν, παρά μόνο εφόσον τούτο επιβάλλεται από κανόνες δημόσιας τάξης, κυρίως για να εξασφαλιστεί η προστασία των ανηλίκων ή για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να θιγεί η σωματική ακεραιότητα ή ψυχική υγεία προσώπου.

Άρθρο 11

Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες

Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία ασκήσεως των αξιώσεων, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 261 επ. ΑΚ η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που διακόπηκαν αρχίζουν και πάλι από την σύνταξη του πρακτικού αποτυχίας της διαμεσολάβησης ή από την επίδοση δήλωσης αποχώρησης από την διαμεσολάβηση από εκάτερο των μερών στο άλλο μέρος και τον διαμεσολαβητή ή της με οποιονδήποτε τρόπο κατάργησης της διαμεσολάβησης.

Άρθρο 12

Αμοιβές

1. Ο διαμεσολαβητής αμείβεται με ωριαία αντιμισθία και για 24 κατ' ανώτατο όριο ώρες, στις οποίες περιλαμβάνεται και ο χρόνος προετοιμασίας του για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Τα μέρη και ο διαμεσολαβητής μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετικό τρόπο αμοιβής.

2. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Κάθε μέρος βαρύνεται με την αμοιβή του πληρεξούσιου δικηγόρου του.

3. Το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας της παραγράφου 1 καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 13

Ενημέρωση κοινού

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων φροντίζει με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως μέσω του Διαδικτύου, να παρέχεται πληροφόρηση στο ευρύ κοινό σχετικά με τον τρόπο πρόσβασης σε διαμεσολαβητές.

Άρθρο 14

Μεταβατική διάταξη

Στην πρώτη σύνθεση της Επιτροπής του άρθρου 6 παράγραφος 1 μπορούν να ορισθούν, κατ' εξαίρεση των όσων προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, διαμεσολαβητές που έχουν λάβει τίτλο διαπίστευσης σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



Γ.ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ



Μ.ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ



Α.ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ



Χ.ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ